

14/1240909
(039)

Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі

«Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў»

Аўтэнтычны фальклор: проблемы вывучэння, захавання, пераймання

Зборнік навуковых прац удзельнікаў IV
Міжнароднай навукова-практычнай
канферэнцыі

Мінск, 29-30 красавіка 2010

ІІІ/ІІІ/ІІІ/ІІІ
(039)

МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

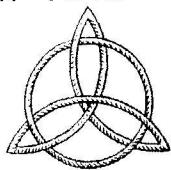
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ КАМІСІЯ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ПА
СПРАВАХ UNESCO

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ
УНІВЕРСІТЭТ КУЛЬТУРЫ І
МАСТАЦТВАЎ

ЦЭНТР ЗАХАВАННЯ
СПАДЧЫНЫ ВУСНАЙ
ТРАДЫЦЫІ БЕЛАРУСАЎ

АЎТЭНТЫЧНЫ ФАЛЬКЛОР:

ПРАБЛЕМЫ ВЫВУЧЭННЯ, ЗАХАВАННЯ, ПЕРАЙМАННЯ

Зборнік навуковых прац удзельнікаў
IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі
(Мінск, 29–30 красавіка 2010 г.)

Мінск
БДУКМ
2010

ЗМЕСТ

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ IV МІЖНАРОДНАЙ НАВУКОВА-ПРАКТИЧНАЙ КАНФЕРЭНЦЫ

<i>Галіна Барташэвіч</i> Фольклор і дзеці.....	7
<i>Ігар Маціеўскі</i> Кагнітыўная музыкалогія як наука ХХІ стагоддзя.....	8
<i>Энгельс Дараашэвіч</i> Постфольклор: да пытання вывучэння генезісу і футуралагічных інтэнцый.....	12
<i>Галина Кутырёва-Чубаля</i> О мелодических горизонтах как археологических (к диахронной характеристику песенно-диалектных зон Беларусь).....	15
<i>Галина Тавлай</i> Орнаментальное пение в стилистике белорусской сольной обрядовой песни (типологический взгляд).....	18

Секцыя 1

ПРАБЛЕМЫ АХОВЫ НЕМАТЕРЫЯЛЬНОЙ КУЛЬТУРНОЙ СПАДЧЫНЫ НА НАЦЫЯНАЛЬНЫМ І МІЖНАРОДНЫМ УЗРОЎНЯХ

<i>Ольга Нечай</i> Термины «наследие» и «классика» в современных трактовках.....	25
<i>Рыма Кавалёва</i> Фольклор і час: да праблемы падтрымання духоўнай спадчыны беларускага народа...	26
<i> Таццяна Марозава</i> Праблемы інсталацыі матэрыялаў фольклорнага архіва ў сучасную культурную прастору.....	29
<i>Алесь Суша</i> Да пытання вызначэння дэфініцыі «нематэрыяльная культурная спадчына».....	31
<i>Сяргей Выскварка</i> Трансляцыя традыцыйнага танца і народнай прозы праз сацыякультурныя акцыі (з вопыту работы ўстаноў культуры Любаншчыны).....	33
<i>Валентина Снежко</i> Экологическая культура как неотъемлемая составляющая процесса единения человека и природы.....	35

<i>Святлана Канановіч</i> Рэпрэзентацыя рэгіянальной нематэрыяльной культурной спадчыны ў дзейнасці Пінкавіцкага музея імя Я. Коласа.....	36
<i>Сунь Цзюань</i> Опера Куңцюй: проблема сохранения старокитайского традиционного спектакля на современной сцене.....	38
<i>Елена Хмеленок</i> Традиционная культура как фактор психологической реабилитации молодёжи в условиях глобализации.....	40
<i>Евгений Кущ</i> Создание звуковых библиотек семплов народных инструментов как метод сохранения фольклорных традиций.....	42

Секцыя 2

ТРАНСФАРМАЦЫІ ВІДАЎ І ЖАНРАЎ АЎТЭНТЫЧНАГА ФАЛЬКЛОРУ

<i>Григорий Шауро</i> Изобразительный фольклор – часть народного творчества.....	43
<i>Вольга Лабачэўская</i> Вандраванне ўзору (аб паходжанні аднаго арнаментальнага матыва ў старадарожскіх пераборных ручніках).....	46

Ганна Барвенава Прычыны адсутнасці металу ў аўтэнтычным беларускім касцюме	50
Ольга Тищенко Украінская орнаменталистика на фоне аутентичнага фольклора.....	53
Уладзімір Аўсейчык Элементы народнай медыцыны ў пахавальна-паміナルнай абрааднасці беларусаў Падзвіння (па матэрыялах сучасных этнаграфічных даследаванняў).....	55
Ольга Грибова Украінскі ручнік сквозь призму этніческіх обычаяў і обрядоў.....	57
Зоя Кліменко Образ гайдамака Саввы в народнай балладе и п'есе И.Карпенка-Карого.....	59
Сергей Швыдкій Народная медицина Южной Слобожанщины: традиции, особенности современного бытования.....	60
Сяргей Выскварка Апатрапейныя тканіны Любанишчыны: аброкі і абыдзённікі.....	62
Галина Бондаренко Эстетические функции фольклора в творчестве М.Стельмаха.....	67
Ірына Смірнова Маладзёжныя вячоркі на Міншчыне.....	68

Секцыя 3
СЕМАНТЫКА І МІФАПАЭТЫКА ФАЛЬКЛОРУ

Вольга Шарая Родаваарыентаваныя ўяўлениі ў традыцыйным календарным абраадзе: асаблівасці аксіялогіі, семантыкі.....	71
Елена Барабанова Типология украинских народных сказок.....	72
Алена Боганева Народнае хрысціянства і этнаканфесійныя стэрэатыпы як светапоглядныя мадэлі фольклорных наратывоўных жанраў на сучасным этапе.....	74
Ларыса Раманава Крынічнае і хрышчэнская вада ў традыцыйных уяўлениях жыхароў Веткаўшчыны	76
Евгений Руцкий Мифологема нечистой силы в традиционной культуре белорусов.....	78
Настася Наркевич Структура и содержание Егорьевских обрядов русских.....	80
Владимир Смирнов Предания о волотах-«асілках» в Ивановском крае.....	82

Секцыя 4
ТРАДЫЦЫЙНАЯ КУЛЬТУРА Ў СУЧАСНай АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАСТОРЫ

Ірына Смірнова Документальны этнографічны фільм як сродак вывучэння аўтэнтычнага фольклору беларусаў.....	86
Рыма Кавалёва	
Таццяна Лук'янава Стратэгія падрыхтоўкі студэнтаў да фольклорнай практикі па тэме «Балады (баладныя песні)».....	87
Святлана Ганчарова	
Людміла Сярогіна Беларускі фольклор у глабальнай сетцы Інтэрнэт.....	89
Ігорь Мангушев Учебно-методическая и репертуарная литература для подготовки студентов специальности «Духовые инструменты (народные)».....	91
Уладзімір Зяневіч Апрацоўка народнай песні і інфармацыйныя тэхналогіі ў сістэме сучаснай музычнай адукацыі.....	93

Ларыса Рыжкова Спецыяфіка выкладання практычнай рэжысуры на фольклорных і абраадазнаўчых спецыялізацыях навучальных устаноў.....	95
Надежда Лисовая Украинский студенческий фольклор в контексте современности.....	97
Леся Глазунова Формирование эстетической культуры студентов средствами устного народного творчества.....	99
Елена Яковенко Использование опыта народоведения в современном образовании.....	100

Секцыя 5
ФАЛЬКЛОР У МІЖПРАДМЕТНЫХ СУВЯЗЯХ

Аляксандр Смолік Матыў заклятага скарбу ў творчасці Яна Баршчэўскага.....	102
Алег Аляхновіч Методыка работы рэжысёра з фольклорнымі калектывамі.....	104
Аляксандр Кацаеев Мэты, задачы, змест і міжпрадметныя сувязі дысцыпліны «Сусветная і нацыянальная этнаарганалогія (свістковая, язычковая, амбушурныя народныя духавыя і народныя ўдарныя музичныя інструменты)» у сістэме падрыхтоўкі спецыялістаў па духавым мастацтве Беларусі.....	106
Ян Цзюань Вліянне японского фольклора на зарождение и развитие японской музыки для фортепиано.....	109
Агата Мацко Да пытання аб тыпалогіі вытокаў цырыманіяльных дзей.....	110
Андрэй Міцкевіч Уплыў відовішчаў, харектэрных для традыцыйнай культуры, на фарміраванне эстэтыкі беларускага кіно XX стагоддзя.....	111
Евгений Руцкий Представления мифа как преломления страха.....	114
Ірина Цэван Да пытання аб вывучэнні аматарскай творчасці фольклорнага кірунку.....	115
Вольга Вярбіцкая Адлюстраванне народнай казкі ў творчасці Якуба Коласа.....	117
Екатерина Станиславская	
Анатолий Яровенко Воплощение фольклорных образов средствами компьютерной графики (на примере авторского иллюстраирования гоголевских произведений).....	119

Секцыя 6
ПРАБЛЕМЫ СПЕЎНАЙ ЭТНАФОНII

Кацярына Чарнова Песнапенні праваслаўнага богаслужэння ў этнафанічных версіях беларускага «песеннага календара».....	122
Таццяна Бязсілка Этнафанічныя асаблівасці русальных песень.....	124
Таццяна Пладунова Засваенне і актуалізацыя каляндарна-абрадавых традыцый у сучаснай культурна-адукацыйнай просторы.....	126
Алена Дзедавец Да пытання аб творчай прыродзе беларускага песеннага фольклору.....	129
Ірина Солтан Народная музыкальная культура католических сообществ на территории Беларуси (на примере Гродненской области).....	131
Van Ин Древние распевы Русской Православной Церкви.....	133

Секцыя 7
ПРАБЛЕМЫ АРГАНАЛОГИ

<i>Аляксандар Кацаеев</i> Канцэптуальныя падыходы да працэсу захавання і папулярызацыі народнай інструментальнай спадчыны беларусаў (<i>традыцыйныя народныя духавыя і ўдарныя музычныя інструменты</i>).....	137
<i>Віктор Кульпін</i> К вопросу о когнитивно-музыковедческой классификации народных музыкальных инструментов.....	139
<i>Константын Трамбіцкій</i> Проблематика и тенденции в репертуаре для белорусских традиционных духовых инструментов.....	142
<i>Алесь Сурба</i> Беларуская дуда ў ёўрапейскай прасторы.....	144
<i>Андрей Мінков</i> Проблемы и современные тенденции развития этноджаза в контексте интерпретации народной музыки.....	145
<i>Фу Цян</i> Народный китайский духовой инструмент шэн и его роль в популяризации язычковых духовых инструментов (в контексте китайской и западноевропейской культур).....	148

Секцыя 8
ТРАДЫЦЫЙНАЯ КУЛЬТУРА І ДЗЕЦІ

<i>Таццяна Бабіч</i> Дзіцячы ансамбль гарманістаў «Аношкавская музыка»: да пытання вывучэння і пераймання інструментальных традыций.....	151
<i>Вячаслаў Калацэй</i> Да пытання гісторыі этнакультурнага выхавання ў постфольклорных асяродках Беларусі (мяж XX-XXI стагоддзяў).....	152
<i>Наталля Петухова</i> Рэалізацыя педагогічнага патэнцыялу фольклору ў дзейнасці дзіцячых калектываў.....	154
<i>Любоў Бірук</i> Народны танец і проза ў аматарскай творчасці.....	156
<i>Цзоу Ся</i> Использование фольклора в эстетическом воспитании детей.....	158
<i>Яна Андрушовіч</i> Назвы прадметаўобыту ў гаворках вёскі Атраднае і яе ваколіц.....	159
<i>Арцём Выскварка</i> Загадкавы свет народнай казкі.....	162
 Звесткі аб аўтарах.....	164